

Stortinget

Transport og kommunikasjonskomiteen
postmottak@kud.dep.no

Vår dato 06.06.2024

Deres dato

Vår referanse

Deres referanse

Høringsinnspill Prop. 93LS (2023-2024)

Mediebedriftenes Landsforening (MBL) skal bidra til å styrke og verne ytringsfriheten, pressefriheten og informasjonsfriheten, som grunnleggende verdier i et demokratisk og åpent samfunn. MBL skal styrke og verne de publisistiske verdier som representeres av redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

MBL skal bidra til at et mangfold av økonomisk sunne medier kan fungere som det åpne samfunns arena for fri informasjon, samfunnskritikk og debatt.

MBL representerer 325 medlemsbedrifter med ca. 10.000 ansatte: 205 mediehus, herunder 185 aviser hvorav 150 er lokalaviser. Andre mediehus er kommersiell allmennkringkasting, magasiner og lokal-tv. MBL representerer også virksomheter tilknyttet mediehusene, bl.a. avistrykkerier og distribusjonsselskaper.

De redaktørstyrte mediernes samfunnsrolle er viktigere enn noen gang. Et levende demokrati er helt avhengig av et mangfold av frie og uavhengige medier. Mediemangfoldet er en avgjørende motvekt mot den økende strømmen av feilinformasjon, desinformasjon og påvirkningsforsøk. Mediemangfoldet bygger tillit og motstandskraft i befolkningen. Men vi har ingen garanti for at norske medier klarer å bevare sin samfunnsrolle og evne til å finansiere journalistikken. Rollen er under stort og økende press i møte med stadig sterkere konkurranse fra globale teknologigiganter, både om folks oppmerksomhet og penger og om annonsørenes budsjetter. Det er derfor avgjørende at det sikres gode rammevilkår for de redaktørstyrte mediene.

Forslaget om et skjerpet samtykkekrav for informasjonskapsler mv vil ytterligere forverre et svært krevende annonsemarked, og medføre et betydelig fall i annonseinntekter. Vi ber om at hensynet til ytringsfrihet og mediemangfold må vektlegges og ivaretas så langt det lar seg gjøre når det gjelder informasjonskapsler mv, og at tilsynsmyndighetene må føre en aktiv dialog med bransjen om praktiseringen. Videre at komiteen ber regjeringen forsterke mediepolitikken som følge av svekket finansieringsgrunnlag. I likhet med de andre medieorganisasjonene er MBL opptatt av at det foreliggende lovforslaget ikke skal svekke mediernes kildevern. Vi viser til høringsinnspill fra Norsk Redaktørforening og Norsk Journalistlag om dette.

1) Forslaget til formålsparagraf

Gode, hensiktsmessige ekomtjenester som gjør mediene i stand til å produsere og levere innhold er nødvendig for å sikre at norske borgere får tilgang til informasjon og samfunnsdebatt fra et mangfold av økonomisk sunne og uavhengige medier, og for å oppfylle Grunnlovens infrastrukturkrav i § 100. Derfor bør hensynet til ytringsfrihet og mediemangfold inntas i

formålsbestemmelsen, og likestilles med hensynet til næringsutvikling og innovasjon. Det kan gjøres gjennom følgende endring i formålsbestemmelsens siste setning:

«Loven skal også stimulere til næringsutvikling og innovasjon og sikre ytringsfrihet og mediemangfold.»

«Lovens formål er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige, sikre og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester ved å legge til rette for effektiv bruk av ressurser og bærekraftig konkurranse. Loven skal også stimulere til næringsutvikling og innovasjon og sikre ytringsfrihet og mediemangfold.»

2) Samtykkekrav for informasjonskapsler mv

Norske publisister tar ansvar for brukernes personvern og arbeider kontinuerlig med å sørge for at brukernes personvern ivaretas innenfor rammene av personopplysningsloven og ekom-loven, og gjennom et sterkt fokus på dette i bransjen har man lyktes med ivaretagelse av personvern innenfor digital annonsering på en måte få, om noen, andre land kan vise til.

Medienes praksis skiller seg fundamentalt fra tech-giganter som samler data på tvers av hele internett på en måte som brukere ikke kan kontrollere eller forstå. Publisistene har over flere år jobbet sammen om å etablere en høy personvernstandard. Dette er i stor kontrast til hvordan mange nettsteder på internett benytter samtykker til svært omfattende datainnsamling i regi av et stort antall 3. parter.

Forslaget om et innskjerpet krav til samtykke for informasjonskapsler mv vil svekke finansieringsgrunnlaget for fri og uavhengig journalistikk, gjennom reduserte annonseinntekter og gjennom å kunne svekke redaktørstyrte mediers konkurransekraft mot andre annonsekanaler, slik som techgigantenes søkemotorer og sosiale medier. Det vil også kunne svekke konkurransedyktigheten til produktene.

MBL registrerer at departementet ikke har funnet grunnlag i EU-regelverket for et generelt unntak for informasjonskapsler mv som er nødvendig for å finansiere redaktørstyrte medier.

MBL vil påpeke at det likevel er avgjørende at hensynene til ytringsfrihet og mediemangfold vektlegges og ivaretas så langt det lar seg gjøre. Med henvisning til Grunnloven § 100 sjette ledd, EU Charter of Fundamental Rights artikkel 11 og definisjonen i Lov om redaksjonell uavhengighet og ansvar i redaktørstyrte journalistiske medier (medieansvarsloven) skal redaktørstyrte journalistiske medier ha særskilt beskyttelse basert på deres demokratiske funksjon.

Vi viser til at det i EU har vært et lovarbeid med ny kommunikasjonsvernforordning over flere år. Det sist publiserte utkastet klargjør også at redaktørstyrte mediers bruk av cookies kan anses omfattet av unntaket for nødvendige cookies, jf. avsnitt (21aa) i fortalet:

*(21aa) In some cases the use of processing and storage capabilities of terminal equipment and the collection of information from end-users' terminal equipment **may also be necessary for providing a service**, requested by the end user, such as services provided in accordance with the freedom of expression and information **including for journalistic purposes, e.g. online newspaper** or other press publications as defined in Article 2 (4) of Directive (EU) 2019/790, that is **wholly or mainly financed by advertising** provided that, in addition, the end-user has been provided with clear, precise and user-friendly information about the purposes of cookies or similar techniques and has accepted such use.*

Vi ber om at komiteen anerkjenner utfordringene som skapes for mediene, understreker at hensynet til ytringsfrihet og mediemangfold må vektlegges og ivaretas i så langt det lar seg gjøre i praktiseringen av regelverket for informasjonskapsler mv, samt viktigheten av at tilsynsmyndighetene fører en aktiv dialog med bransjen i forbindelse med praktiseringen. Praktiseringen kan ha stor betydning også for blant annet statistikk, analyse m.m. som innebærer minimale personvernkonsekvenser.

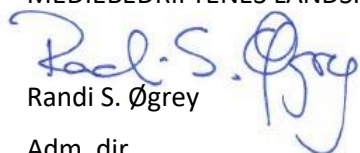
Som følge av svekkede annonseinntekter og finansieringsgrunnlag for fri og uavhengig journalistikk i en tid hvor medienes samfunnsrolle er viktigere enn noen gang, ber vi også om at komiteen ber regjeringen om å forsterke mediepolitikken.

3) Kildevern

I likhet med de andre medieorganisasjonene er MBL opptatt av at det foreliggende lovforslaget ikke skal svekke medienes kildevern. Vi viser videre til høringsinnspill fra Norsk Redaktørforening og Norsk Journalistlag om dette.

Vennlig hilsen

MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING

Randi S. Øgrey
Adm. dir.